

GAZETA LWOWSKA

Gazeta Lwowska z dodatkiem urzędowym wychodzi codziennie o 8. godz. rano, z wyjątkiem świąt niedziel. Liczba numerów w roku wynosi 365. Cena za półroczną na rok cały 16 zł., na kwartał 4 zł., na miesiąc 1 zł. 35 ct. Miejsca na rok 12 zł., na kwartał 3 zł., na miesiąc 1 zł.

Numer pojedynczy Gazety bez dodatku urzędowego kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct. Z dziennikiem urzędowym w miejscu 10 ct., pocztą 12 ct.

Za inseraty i artykuły nadesłane liczy się miejsce jednego wiersza drukiem gothic, pierwszy raz 7 ct., zaś w razie

dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwsze jak za każde następne po 6 ct. Należytość stępłowa od każdego inseratu wynosi 30 ct.

Przesyłki (franko) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej. (Ul. Wąłowa Nr. 370).

Reklamacje otwarte wolno od opłaty pocztowej. Listy należy frankować.

Przewodnik naukowy i literacki wychodzi każdego miesiąca, 5 ark. Svo. dla cało- i półrocznych przedpłaconych bezpłatnie, dla kwartalnych za dopłatą 75 ct. kwartalnie, dla miesięcznych za dopłatą 30 ct. miesięcz. Sam „Przewodnik naukowy“ bez „Gazety“ rocznie 4 zł. w a

Od Administracyi.

Zaproszenie do przedpłaty na „GAZETĘ LWOWSKĄ“

wraz z „Dziennikiem urzędowym“ i „Przewodnikiem naukowym i literackim“:

półrocznie od 1. lipca:
pocztą 8 zł., w miejscu 6 zł.,

ćwierćrocznie od 1. lipca i 1. paźdz.:
pocztą 4 zł. 75 ct., w miejscu 3 zł. 75 ct.,

miesięcznie od 1. każdego miesiąca:
pocztą 1 zł. 65 ct., w miejscu 1 zł. 30 ct.,
zaś na „Gazetę Lwowską“ wraz z „Dziennikiem urzędowym“ a bez „Przewodnika“, jak w nagłówku.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Pismem z dnia 4. czerwca 1873 nadał p. Wiktor Ziętkiewicz opróżnione stypendyum fundacyi Wincentego Ziętkiewicza w rocznej kwocie 42 zł. a. w. na lat trzy, począwszy od roku szkolnego 1872 aż do końca roku szkolnego 1874 Mikołajowi Bojarowskiemu uczniowi 2. klasy realnej we Lwowie.

Z c. k. Namiestnictwa

Według doniesienia c. k. austr. jen. konsulatu w Warszawie z d. 18 b. m. sprawdzono w Warszawie cholera w flisaka pochodzącego z Galicyi. Z tego powodu zarządziły dotychczas władze otwarcie zakładów karantainowych wzdłuż brzegów Wisły w Solcu i Prybakach, w których tak galary jako też i tratwy przybywające po przeprowadzeniu rewizji lekarskiej dokładnej desinfekcyi poddawane być mają, po uskutecznieniu której dopiero w dalszą drogę puszczane są mogą.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

PRZEGLĄD EKONOMICZNY.

(Die Zusammenlegung der Grundstücke, die Regelung der Gemeingründe und die Ablösung der Forstservituten in Österreich und in Deutschland. Verfasst im Auftrage des k. k. Ackerbau-ministeriums von Karl Peyrer, k. k. Sectionsrath. Mit 4 Karten. — Wien. Druck und Verlag der k. k. Hof- und Staatsdruckerei 1873. 232 str.)

(Dokończenie.)

Wnet po utworzeniu ministerstwa poruszył Jego Excell. br. Alfred Potocki, który pierwszy piastował w Austrii tę tekę, między innymi także sprawę kommasacyi i odtąd zajmował się nią bez przerwy ministerstwo rolnictwa wspierane w tej mierze gorliwie przez stowarzyszenia rolnicze i prasę periodyczną, które zasłużyły się wyjaśnianiem i rozbiorem korzyści tej reformy oraz dyskusją nad sposobami jej przeprowadzenia. Także i kongres rolniczy, obradując w Wiedniu w latach 1868 i 1872, w rozprawach nad melioracyami gospodarczymi zajmował się także sprawą kommasacyi. Owocem prac ministerstwa przez c. k. radcę sekcyjnego Peyrera. Pierwsza z nich wydana w r. 1869 nosi tytuł „Die Arrondierung des Grundbesitzes und die Anlegung gemeinschaftlicher Feldwege“ i zawiera najprzód rozprawę o koniecznej potrzebie ustawy arondacyjnej, następnie zaś projekt ustawy takiej wraz z obszernym uzasadnieniem postanowień każdego paragrafu. Druga praca, której tytuł wypisany na wstępie, daje przedewszystkiem pogląd na szkodliwe dla rozwoju gospodarstwa krajowego stosunki

Gmina Popowce w starostwie brodzkiem położona, postanowiła urządzić w Popowcach dotychczasową szkołę i w tym celu zobowiązała się aktem fundacyjnym:

- 1) Oddać na szkołę budynek szkolny wraz z pomieszkaniem dla nauczyciela i utrzymać go w dobrym stanie.
- 2) Posprawić potrzebne do szkoły urządzenia i utrzymać je w dobrym stanie.
- 3) Wypłacać każdoczesnemu nauczycielowi rocznie w ratach kwartalnych z góry:
 - a) w gotówce: 124 zł w a
 - b) w zbożu: 6 korcy żyta w ratach półrocznych z góry.
- 4) Usługę szkolną zaopatrywać z gminy lub dawać na to 10 zł. rocznie.
- 5) Dostawiać rocznie na opał dla szkoły 6 niż. austr. sągów drzewa i takowe rąbać
- 6) Wypłacać na pomniejsze szkolne wydatki rocznie 5 zł. w a

W uznaniu ofiarności gminy na cele oświaty uzupełnia Rada szkolna kraj. powyższą dotacją czasowo aż do polepszenia stosunków majątkowych gminy roczną subwencją w kwocie 50 zł. w a.

Prawo prezentowania nauczyciela wykonywać ma Przeor OO. Dominikanów w Podkaminie.

Okazaną temi ofiarami gorliwość w szeniu oświaty ludowej podaje się z wyrazem zasłużonego uznania do powszechnej wiadomości.

Z Rady szkolnej krajowej.

Dnia 30. czerwca 1873 wyszedł i rozestany został w c. k. nadwornej i rządowej drukarni we Wiedniu zeszyt XLII dziennika ustaw państwa tymczasowo tylko w niemieckim wydaniu

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 119. Ustawę z 23. maja 1873 o zaprowadzeniu nowej procedury karnej;
- Nr. 120. Ustawę z 23. maja 1873 o tymczasowym zawieszeniu czynności sądów przysięgłych;
- Nr. 121. Ustawę z 23. maja 1873 o układaniu list sędziów przysięgłych.

CZĘŚĆ NEURZĘDOWA.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Lwów dnia 1. lipca.

Wśród mnóstwa wypadków drobnostkowej wagi, które znajdujemy codziennie w dziennikach wiedeńskich pod rubryką ru-

chu wyborczego najważniejszym a nawet bezwzględnie ważnym jest ogłoszony w dzienniku *Volksfreund* program katolicko konserwatywnego komitetu wyborczego dla Niższej Austrii. Program ten obejmuje następujące zasadnicze myśli: konstytucyjny rozwój państwa na chrześcijańskiej i moralnej podstawie; niezmienna wśród wszelkich stosunków wierność i uległość dla najwyższej dynastii, która w tym roku obchodzić będzie w Austrii 600letni jubileusz; obrona autonomii, praw i własności katolickiego kościoła i wyznań przez państwo uznanych; utrzymanie szkół wyznaniowych i rozszerzenie dla kościoła prawa nadzoru bez ujemy dla państwa na całą naukę i wychowanie katolickiej młodzieży; podniesienie dobrobytu materialnego przez popieranie interesów rolnictwa, przemysłu, handlu, rękodzieł, uregulowanie waluty, zdobycie równowagi w budżecie państwa, racjonalne i sprawiedliwe opodatkowanie; uzyskanie dobrej administracyi; szybkiego i słusznego wymiaru sprawiedliwości; walka z zepsuciem we wszystkich kierunkach.

Bardzo ciekawem było ostatnie posiedzenie sejmu węgierskiego z powodu dyskusyi nad postępowaniem ministra wyznań wobec ogłoszenia dogmatu nieomylności przez biskupa z Rosenau. W dyskusyi wziął udział Deak a mowę jego już telegram nazywa programem całego stronnictwa w sprawach religijno-politycznych. Deak bronił na wstępie ministra, zgodził się na jego wniosek ustanowienia komisji dla uregulowania stosunków kościoła do państwa, a następnie objawił swoje zdanie w tej sprawie. Przyjęcie systemu amerykańskiego w uregulowaniu tych stosunków uważa Deak za najlepszy kierunek. Jako konsekwencye tego systemu postawił Deak następujące dalsze zasady: obojętność państwa wobec wyznań, swoboda w organizacyi autonomii katolików, oddzielenie państwowych funkcji od kościelnych, zniesienie wirylnego głosu biskupów w izbie wyższej; natomiast ma być zaprowadzony wybór albo mianowanie biskupów członkami tej izby. W końcu zachęcał Deak swoje stronnictwo do przedmiotowego i spokojnego traktowania tych spraw. Mowę tę

przyjęła izba długimi i powszechnymi oklaskami, bo opozycja także przyłączyła się do nich.

Po zamknięciu sessyi parlamentu niemieckiego dzienniki liberalne zestawiają bilans jego prac i nie tają tego, że rezultat całego rachunku nie jest wcale pomysłny. Mianowicie z tego są niezadowolone dzienniki, że ustawy wojskowe mają tak bezwarunkowe pierwszeństwo przed innymi zadaniem ciała ustawodawczego. Na ostatniej sessyi zatwierdzono kilka ustaw w sprawach wojskowych, a ustawą o małżeństwie cywilnym i ustawą prasową zepchnięto zupełnie z porządku dziennego. Zapowiedziano już dość pewnie zwołanie sessyi jesiennej, ale zarazem dodają dzienniki półurzędowe, że celem tej sessyi będzie tylko uchwalenie ustawy wojskowej, której nie zatwierdzono na sessyi ubiegłej. Tem się tylko pociesza liberalne stronnictwo, że dzisiejszy stan jest wyjątkowym, bo cesarstwo niemieckie ustrząść musi obecną chwilę tylko za zawieszenie broni wobec wewnętrznych i zewnętrznych nieprzyjaciół jedności Niemiec.

Także i zachwiane stano wisko księcia Bismarcka niepokoje stronnictwo liberalne. Kanclerz byłby może stracił sympatyje po ostatniem stanowczem wystąpieniu przeciw wolności prasowej, ale liberalne stronnictwo spostrzegło, że wobec walczących ze sobą prądów w sferach dworskich po ustąpieniu księcia Bismarcka nastąpiły dla niego daleko gorsze czasy i z tego powodu tak się niepokoje pogłoskami o dymisyi potężnego ministra.

Francuskie ministerstwo wyparło się stanowczo podsuwanemu mu protektu przeciw włoskiej ustawie klasztornej. Zaprzeczeniu temu niepodobna odmówić wiary, bo dopóki Fournier pozostaje na posadzie posła francuskiego w Rzymie, polityka francuska nie mogła opuścić wytkniętego jej przez Thiersa kierunku.

Zajęcie Chiwy zostało urzędowo potwierdzone. Kampania skończyła się, ale świat dyplomatyczny będzie się zajmował Chiwą obecnie więcej może niż w czasie wojny. Powstaje bowiem kwestya ciekawa, czy Rosyja po pokonaniu przeciwnika ziści

zgodę na wymianę gruntów według planu kommasacyjnego, wykazuje dobitnie, że bez ustawy upoważniającej do przeprowadzenia kommasacyi, skoro tylko większość posiadać czy za nią się oświadczy, przeprowadzenie tej reformy w szerszych rozmiarach, zatem w całym kraju lub znaczniejszych jego częściach, jest wprost niemożliwem. Tożsamo dowodzi autor w tym rozdziale, na podstawie poglądu na kommasacye, dokonane w Austrii i w innych krajach niemieckich, że w braku takiej ustawy nie sprowadzą kommasacyi ułatwienia tego rodzaju, jak uwolnienie od opłat i należytości rządowych przy zamianach gruntów dokonanych w celu arondacyi. Drugą tedy nauką, którą autor wysnuwa z doświadczeń w kraju i zagranicą poczynionych, jest nieodzowna konieczność ustawy, któraby ułatwiała ile możności wprowadzenie postępowania arondacyjnego, stawiając przystępną w tej mierze warunki, i określała ile możności ściśle tok postępowania, który żadną miarą nie powinien być pozostawionym dowolności stron.

Wywodami swymi w przytoczonych tu dwóch głównych kierunkach usiłuje radca Peyrer, i w tem leży główna dążność jego obecnej pracy, sprowadzić zmianę w zaprowadzaniu się na kwestyę kommasacyi jaka dotąd przezała stanowczo w krajach austriackich. Dotychczas znajduwały tu najwięcej zwolenników ustawy południowo-niemieckiej, mianowicie bawarska ustawa arondacyjna z r. 1861, i wirttembergiska ustawa o regulacyi dróg z r. 1862. Są one krótsze i mniej zawikłane od ustaw północno-niemieckich, mają na celu kommasacye częściową przez wymiany między pojedynczymi posiadłościami i regulacye dróg, zdają się jak najmniej zmieniać w istniejących stosunkach posiadania i nie wymagają ustanowienia osobnych organów dla ich prze-

który ma być punktem wyjścia dla całej reformy. Rozdział traktujący o przeprowadzeniu arondacyi i kommasacyi w Niemczech, zaleca się jasnym i zwięzłym a zarazem wyczerpującym przedstawieniem sprawy, czego nie można było zawsze powiedzieć o wyłożeniu tego przedmiotu w innych działach, a najważniejszą nauką, jaką autor wysnuwa tu z danego poglądu, w tem leży, że częściowe kommasacye i arondacye, będące ustępstwami dla łatwiejszego wytargowania zgody na reformę, nieprzynioszą stanowczych korzyści, a nawet korzyści te nie zostają w odpowiednim stosunku do trudów i kosztów, natomiast zaś utrudniają ogromnie przeprowadzenie kommasacyi stanowczej w przyszłości. Pod stanowczą kommasacyą rozumieć należy taką, przy której z gruntów wszystkich posiadaczy w gminie tworzy się kompleks i z takowego wydziela się następnie każdemu część odpowiednią wartości tego, co włożył ze swej strony do owego wspólnego kompleksu bez względu jednak na miejsce, w którym leżała dawniejsza jego posiadłość. Natomiast kommasacya częściowa ogranicza się ile możności na wymiany między pojedynczymi posiadaczami i regulacyi dróg, naruszając jaknajmniej istniejące stosunki posiadania. Przykładów takich częściowych kommasacyi dostarczają kraje południowo-niemieckie, które w ostatnich latach musiały uznać połowicznie reformy i pomyśleć o zmianie swych ustaw arondacyjnych z przyjęciem zasady zupełnej arondacyi. Rozdział drugi ciekawym jest szczególnie z powodu podanych w nim wiadomości o kommasacyach przeprowadzonych lub przynajmniej usiłowanych tu i owdzie w Austrii a mianowicie na Morawie. Pogląd na te prace i ich wyniki, tudzież na trudności, jakie trzeba było przewyciężyć, by nakłonić wszystkich interesowanych do

Cennik lwowskiej izby handl. i przem. z 30. czerwca 1873.

Table with 4 columns: Item description, Price, and other details. Sections include '1. Akcje za sztukę', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Obligacje za 100 zł.', '4. Monety'.

Table with 4 columns: Item description, Price, and other details. Sections include '2. Obligacje indemn. 5% za 100 zł.', '3. Akcje', '4. Listy zast. losowane.', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.', '6. Losy'.

Table with 4 columns: Item description, Price, and other details. Sections include '4. Listy zast. losowane.', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.', '6. Losy'.

Table with 4 columns: Item description, Price, and other details. Sections include 'Weksle. (Na 3 miesiące)', 'Kurs złota', 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

Kurs giełdy wiedeńskiej. Dnia 27 czerwca 1873. 1. Dług Państwa

C. k. uprzyw. kolej gal. Karola Ludwika. (1872 1-3)

C. k. uprzyw. kolej gal Karola Ludwika. (1873 1-3)

OGŁOSZENIE.

Dotychczasowy dodatek ażyja do naszych cywilnych i wojskowych taryf podwyższa się od dnia 1. Lipca b. r. aż do dalszego postanowienia na 10%.

Dotychczasowe wyjątki od dodatku ażyja nie podlegają zmianie. Lwów w Czerwcu 1873. Dyrekcyja ruchu.

OBWIESZCZENIE.

Od dnia 1. lipca b. r. aż nadal znoszą się postanowione w naszej ogólnej taryfie z dnia 15. maja b. r. dla klasy C, jakoteż w specjalnej taryfie zawarte normy co do wyrazu: „ładunek w całych wozach“, a natomiast zaprowadza się inne.

Blizsze szczegóły powzięść można z wydanego dodatku do taryfy, którego w naszych stacyach nabyć można. Lwów, w Czerwcu 1873. Dyrekcyja ruchu.

LOSZY MIASTA KRAKOWA. Główne Wygrane zlr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15000 i t. d. Najniższa wygrana zlr. 30. we Lwowie: C. k. uprzywil. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze...

GUBRYNOWICZA i SCHMIDTA. Najnowsze dzieła wydane nakładem księgarni. DZIESIĘĆ LAT W AUSTRALJI. Wspomnienie z podróży przez S. Wiśniowskiego, 2 tomy zlr. 2.—. PODEJRZANA OSOBA — I ONUFRY, dwie komedye, przez Stanisława Dobrzańskiego zlr. — 54.

Die Versendung der Eger - Franzensbader Mineralwässer. (Franzens-, Salz-, Wieser-, Neuquelle und kalter Sprudel) für die Saison 1873 hat begonnen und werden dieselben in Steinkrügen und Glasbouteillen versendet.

Wichtig für Brennereien. Eine gute, komplette Einrichtung für eine Dampfbrennerei bestehend aus einer liegenden Dampfmaschine von vierzehn Pferdekraft, einem Dampfkegel 32 Fuß lang im guten Zustande mit einem Siedrohr, vollständiger Garnitur und Heizobjekte, einem fast neuen kompletten, kupfernen, Galischen Brennapparat, einer kupfernen, guten Spiritmaschine, französisches System, beide aus der Maschinenfabrik des Herrn Dolainski in Wien...

